

Asia: VN/27085/2023

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Pidän varsin ongelmallisena ja ristiriitaisena muiden käynnissä olevien lainsäädäntöhankkeiden näkökulmasta sitä, ettei ehdotetulla lainmuutoksella kuitenkaan mahdollistettaisi luottamukselliseen viestintään tai kotirauhan piiriin kohdistuvaa tiedonhankintaa.

Näiden tiedonhankintakeinojen puuttuminen on ongelmallista myös yksittäisen uhan kohteen näkökulmasta.

Pidän tärkeänä sellaista käsitevaikutusta, jossa uhkaperusteisuus ymmärretään kotirauhan suojan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan rajoittamisperusteiden osalta monikohteisiksi niin, että viranomaistyössä voidaan turvata rikosten torjunta myös uhan kohteen välttämättömällä seurannalla. Näin ollen kotirauhan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suoja, nimenomaan uhkaperusteisessa tilanteessa, tulisi käsittää tarvittavissa määrin koskien, ei vain aktiivisen tai passiivisen tekijän tai välikäden, vaan lisäksi myös uhan kohteen tai uhrin kotirauhan suojan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan rajoitusperusteena.

Hybridisota on fasettimaista siinä mielessä, että raja rikollisten ja sotilaallisten operatiivisten rakenteiden välillä ei varsinaisesti ole. Syväsoluttautuminen (illegaalit) käyttäminen ja värvääminen operatiiviseen hyökkäykselliseen vakoilu- ja sabotaasitarkoitukseen, tapahtuu usein juuri tavanomaiseksi kansalaisyhteiskunnaksi naamioiden, sekä rekrytoinnilla kansalaisyhteiskunnan piirissä. Näin ollen asumislokaatioiden ja operatiivisesti funktionaalisten lokaatioiden ero on hämärä ja ambivalentti.

Rikollisen toiminnan uhan kohteelta ei sinänsä voi edellyttää erikseen suostumusta, koska hybridisodan keskeisen syväsoluttautumisen luonteen ja toimintaympäristörakenteen myötä, rikollistoimijat tuottavat sotilaalliseen toimintaan rinnastettavia operaatioita rikollisorganisaatiolähtöisesti - tehokkaalla ja joskus vieraalla valtioavusteisella, tai vaihtoehtoisesti soluttautumisella mahdollistetulla, vieraan valtiovallan tiedustelulla. Näin ollen suostumusta ei sinänsä voi olettaa saatavan uhan kohteelta, paljastamatta käytettävää salaisen tiedonhankintakeinojen kokonaisuutta, uhan tuottajan suorittamalle tiedustelulle.

Liukkonen Kenneth  
Miesten hypogonadikuntoutujien järjestö ry